

Datum: 21. 5. 2024

SPOROČILO ZA MEDIJE

Dunajska cesta 167, SI-1000 Ljubljana
t: +386 1 58 98 212, +386 1 58 98 213
f: +386 1 58 98 219
e: info@tzslo.si, www.tzslo.si

Matična številka: 2246473000
ID številka za DDV: SI67994598
Številka TRR: SI56 0313 8100 0518 803

NA TRGOVINSKI ZBORNICI SLOVENIJE SMO ZASKRBLJENI NAD PREDLOGOM UREDBE O OBLIKOVANJU CEN DOLOČENIH NAFTNIH DERIVATOV

Na Trgovinski zbornici Slovenije izražamo zaskrbljenost zaradi predlaganega besedila Uredbe o oblikovanju cen določenih naftnih derivatov (v nadaljevanju: Uredba), ki ga je Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo (MOPE), objavilo na portalu E-demokracija dne 14. 5. 2024. Ugotavljamo, da predlog ne vsebuje potrebnih strokovnih analiz in obrazložitvev, ki jih za tovrstne ukrepe zahteva Zakon o kontroli cen, ob tem pa dodatno poslabšuje položaj trgovcev z naftnimi derivati, ki jih že zdaj bremeni veljavna vladna uredba. Slednja omejuje najvišje dovoljene marže pri prodaji pogonskih goriv, ki so ene izmed najnižjih v EU in po predlogu uredbe znašajo 7,94 centa za liter bencina in 7,83 centa za liter dizla. Poleg tega uredba ne priznava vseh stroškov, ki nastajajo zaradi obveznih deležev obnovljivih virov energije v gorivih. Za primerjavo navajamo Republiko Hrvaško, ki v soseščini edina regulira trg cen goriv naftnim distributerjem. Marža trgovcev z naftnimi gorivi na Hrvaškem znaša 12 centov in to ob upoštevanju dejstva, da na Hrvaškem obratuje rafinerija. Predlagana Uredba vsebuje tudi več določil, ki ustvarjajo visoka tveganja, zato na zbornici menimo, da je v Sloveniji kot delu trga EU skrajni čas za nadaljevanje deregulacije cen goriv, saj razlogov za regulacijo ni več.

Predlog sprememb Uredbe o oblikovanju cen določenih naftnih derivatov ne vključuje obrazložitve in analize, ki se v skladu z določili Zakona o kontroli cen zahteva ob uvedbi ali podaljševanju ukrepa kontrole cen. Med drugim pogoji za tak ukrep (v 8. členu Zakona o kontroli cen) vključujejo: doseganje ciljev gospodarske politike, monopolni položaj podjetij v ključnih dejavnostih, pričakovane hude motnje na trgu in ogrožanje redne preskrbe potrošnikov zaradi visokih cen. Pri podaljševanju ukrepov mora predlagatelj upoštevati določila akon o kontroli cen, ki zahtevajo predhodno analizo stanja, na podlagi katere se oceni potreba po nadaljevanju ukrepa.

Trgovinska zbornica Slovenije vsa pristojna ministrstva ponovno opozarja na nevezdržnost veljavne uredbene formule za izračun cen pogonskih goriv, ki z omejevanjem najvišje dovoljene višine marže ne omogoča pokrivanja vseh stroškov poslovanja in investicij ter je hkrati v nasprotju z določili Uredbe o obnovljivih virih energije v prometu. Slednja predpisuje obvezen energijski delež obnovljivih virov energije v prometu za leto 2024 v višini najmanj 10,6 % energetske vrednosti, veljavna cenovna uredba in tudi nov predlog, pa tega dejstva ne omogoča, saj v formuli naslavljata zgolj 5 % volumenske vrednosti pri motornem bencinu oziroma 7 % tako imenovanega enojnega štetja pri dizelskemu gorivu, kot upravičenje za povračilo stroška v končni ceni. Opozarjamo tudi, da so marže pri prodaji pogonskih goriv v Sloveniji nižje od marž v sosednjih državah in tudi najnižje v EU. Višina marže v predlogu uredbe je 7,94 centa za liter bencina in 7,83 centa za liter dizla. Ob tem izpostavljamo, da ne gre za bruto maržo v smislu dobička, ampak se morajo iz navedene bruto marže pokrivati vsi stroški poslovanja,

skladiščenja, do prevoza na bencinske servise, vključno z vsemi stroški obratovanja servisov kot so npr. stroški dela, energije, vzdrževanja in še številni drugi.

Poleg vsega navedenega pa nov predlog vladne uredbe prinaša še dodatne stroške cenovnih tveganj, ker naj bi se obračunsko obdobje (tj. spremembe cen na prodajnih mestih) s 14 dni podaljšalo na 28 dni. Vse to ustvarja na trgu dodatno volatilitnost, povečuje možnosti za večje cenovne skoke ob prehodu med obdobji, posledično pa lahko takšen način reguliranja pomeni tudi resno pomanjkanje z energenti in nepravočasno oskrbo prodajnih mest (bencinskih servisov) zaradi izjemnega povečanega povpraševanja tujcev iz sosednjih kot tudi ostalih držav. Odkar je vlada 21. junija 2023 z uredbo znižala marže naftnim distributerjem za 2 centa, je regulacijo cen goriv utemeljevalo z blaženjem inflacije. Pri tem pa je samo od 1. 1. 2023 do 1. 5. 2024 dvignilo trošarine in davčne obremenitve cen goriv, in sicer pri bencinu za 18 centov in pri dizlu za 17,3 centa, ter s tem celotno breme "brzdanja inflacije" prevalilo na naftne trgovce. Po podatkih Oil bulletin portala EU o cenah naftnih derivatov v EU sta v Slovenji prodana bencin in dizel pred davčnimi obremenitvami 3. in 2. najcenejši gorivi na območju EU27 (vir: https://energy.ec.europa.eu/data-and-analysis/weekly-oil-bulletin_en#methodological-notes-on-price-reporting).

TRGOVINSKA ZBORNICA SLOVENIJE